

Avo Pöder

Linnapea veerg

Kuigi käes on soe suveaeg, tahan ma täna kirjutada Võhma linna soojamajandusest. Viimasel ajal on ajakirjanduses palju räägitud sellest, et küttepuidu hind on tõusuteel ja seetõttu on soojatootjad sunnitud tõstma väljamüüdava soojusenergia hinda. Ka Võhma osas on tekkinud õigustatud küsimus, et kas meie hakkepuidukatlamaja ehitamine oli õigustatud ning ehk oleks olnud võimalik vanaviisi põlevkiviõliga edasi kütta.

Pea vajalikuks asja pisut selgitada. Võhma põlevkiviõlil töötavad katlad olid katlamajja paigaldatud soojamajanduse rekonstrueerimise käigus 1995. aastal. Selliste katelde tööiga on ca 20 aastat ja lihtne arvestus näitab, et katelde eluiga oli lõppemas ning lähiaastatel oleks tulnud soojamajandus ikkagi rekonstrueerida. Kahtlemata oleks vanade õlikatelde asendamine uutega õlil töötavate kateldegaga olnud oluliselt odavam investeering, kuid arvestama peab ka, mis maksab edaspidi kütmine. Otsuse tegemise aluseks sai tellitud tasuvusuuring, mille alusel õlikatelde asendamise puiduhakkekatlaga tasuvusaeg oli 50% rahastuse korral 5,6 aastat, kusjuures tingimuseks oli, et investeeringu tõttu ei tohi soojusenergia hind tarbija jaoks tõusta. Tasuvusuuringus ei arvestatud kütuse hinna võimalikku kallinemist, sest selle etteennustamine on pea võimatu. Täna on kütuse hinnad tõepoolest tõusnud ja seetõttu tuleb vaadata, mis seisus oleme täna tasuvusuuringu põhjal. Toon siinjuures välja mõned numbrid.

Tasuvusuuringus oli põlevkiviõli hinnaks arvestatud 4300 krooni (274,82 eurot)/tonn, täna on õli hind ca 6000 krooni (383,47 eurot)/tonn. Täna Võhmas kehtiva soojusenergia piirhinna aluseks on arvestatud õli hinnaks 5000 krooni/tonn. Kuna kütuse maksumuse osakaal moodustab kogu soojuse tootmishinnast ca 3%, siis oleks vanaviisi jätkates tulnud täna juba väljamüüdava soojusenergia hinda oluliselt tõsta.

Hakkepuidu hinnaks oli tasuvusuuringus arvestatud 190 krooni (12,14 eurot)/m³. Selline oli ka reaalne hind, kui hakkepuut oleks ostetud otse tootjalt. Eelmisel kütteperioodil ei ostanud AS Võhma ELKO hakkepuutu otse hakkepuidu tootjalt, vaid puidu omanikult ja puidu hakkimine ning transport organiseeriti ise. Sellisel tuli hakkepuidu hinnaks katlamajja laos ca 150 krooni (9,59 eurot)/m³. Samuti võimaldas selliselt varutav puit tagada kütte kvaliteedi ning vältida, et tarnija müüb katlamajale puidu-lume segu, mis viib oluliselt alla katla kasutegurit.

Ka küttepuidu hind on tänaseks tõusnud, kuid samamoodi puiduhakke varudes on tasuvusuuringus oleva 190 kroonini veel ka kasvuruumi ning soojaenergia hinnatõusuks vajadust pole. Lõppenud projekti käigus rekonstrueeriti ka üle 500 meetri soojatrasse ning ka see tõstab süsteemi efektiivsust.

Kokkuvõtteks tahan öelda, et tänane süsteem võimaldab linna kütta nii hakkepuidu kui ka mõnel määral põlevkiviõliga ja süsteemi paindlikkus on suurem. Arvestama peab ka kütuste ja soojusenergia edasise kallinemisega tulevikus ning lõppkokkuvõttes ei olegi väga vahet, millest soojus on toodetud. Kui soojatootmine Võhmas on kaasaegne ja efektiivne, siis soojusenergia kasutamine jätab oluliselt soovida. Oluliseks saab see, kuidas toodetud sooja saab lõpptarbija juures võimalikult mõistlikult kasutada ning kokku hoida. Oluliselt tuleb parandada hoonete soojapidavust ning küttesüsteemide efektiivsust. Täna on just korterelamute osas selleks ka mitmeid võimalusi ning kutsun elanikke üles majade soojustamise oluliselt tõsisemalt suhtuma. Mitmel pool Eestis rekonstrueeritud majades on pärast rekonstrueerimist makstavad küttearved oluliselt vähenenud ning vähenemise arvelt saab ilusasti maksta rekonstrueerimiseks võetud pangalaenu. Samuti on oluline rekonstrueeritud maja parem mikrokliima ning tõuseb ka kinnisvara väärtus.

Kui jutt juba väga tehniliseks läks, siis tuletan veel meelde, et vastavalt volikogu otsusele **saab linna põhjaossa rajatud vee- ja kanalisatsioonitrassidega 30% võrra soodsamalt liituda veel kuni 12. augustini**, mil täitub üks aasta trassidele kasutusloa andmisest. Pärast seda kuupäeva liitujad peavad tasuma kogu liitumispunkti rajamiseks tehtud kulutused – 12000 krooni (766,94 eurot).

Eesti lipu kasutamise kord julgustab lippe kasutama

Eesti lipp kuulub meile kõigile ning seepärast ei ole ükskõik, kuidas seda kasutatakse. Eesti lipu kasutamise põhimõtted ja üldnormid on Riigikogu sätestanud seadusega. Õigusaktiga kehtestatud Eesti lipu kasutamise korra järgimine väärtustab, lihtsustab ja ühtlustab sinimustvalge lipu kasutamist. Samas ei ole need reeglid mõeldud piirama Eesti lipu kasutamist.

Hiljutu pöördus üks valitsus Riigikantsile poole küsimusega, kas erakorralisel lipupäeval võib lipu heisata ka hiljem korras ettenähtud ajast. Nimelt oli Riigikantsile edastanud kõikidele riigija kohaliku omavalitsuse asutustele erakorralise lipupäeva teate, milles märkisime ära lippude heiskamise aja. Vastav teade jõudis aga asutuse lipuheiskajani peale teates märgitud aega. Mida sellisel puhul teha? Kas heisata lipp peale lippude üldist heiskamisaega või jätta lipp heiskamata?

Lipu heiskamise mõte

Eesti lipu heiskamisega anname teada oma isiklikest rõõmu- ja kurbusepäevadest, samuti ühisest väärtuspildist ja minevikukogemusest. Näiteks heiskame sinimustvalge lipu pulmade, sünnipäevade, suguvõsakokkutulekute puhul – sellega teavitame oma kodukanti perekondlikest sündmustest. Lipu heiskamisel leinalipuna väljendame kaastunnet. Aga näiteks vabariigi aastapäeval või emadepäeval väljendamiseks: meile kõigile on oluline Eesti Vabariik, selle väljakuulutamise ja selle põhiseaduslikud väärtused.

Lühidalt: Eesti lipu heiskamisega väljendame meile olulisi tundeid, sõnumeid ja mõtteid.

Reeglid lihtsustavad lipu kasutamist

Eesti lipu kasutamise korra sätestab seadus. Täpsemad suunised Eesti lipu igapäevaseks kasutamiseks annab hea tava, milles on selgitatud lipu kasutamise niinimetatud ideaaluhte. Ikka selleks, et teada, kuhu poole püüelda ja millest eeskujuga võtta. Tava arvestab ka rahvusvaheliselt ja ajalooliselt välja kujunenud lippude kasutamise traditsioonidega. Kuid ei seadus ega hea tava anna vastuseid kõikidele lipu kasutamise üksikühtsuste kohta. Seepärast tulebki appi võtta ka terve mõistus.

Eesti lipud heisatakse üldjuhul päikesetõusul või kell kaheksa. Kuid näiteks suguvõsa kokkutulekul on paslik

lipp heisata hoopis kokkutuleku alguses. Seadus ega hea tava ei kõnele sellest midagi.

Järeldus

Eesti lipu heiskamisel on kokku lepitud üldistes reeglites. Reeglite eesmärgiks on väärtustada ja lihtsustada lipu kasutamist, mitte aga pärssida seda. Kui neist kokkulepitud reeglitest ei ole võimalik kinni pidada, siis tasub lipp ikkagi heisata. Näiteks kui lipud heisatakse lipupäeva hommikul kella kaheksaks, aga Teie saate lipu heisata alles kella üheksaks, siis on korrektne, et heiskate lipu kell üheksa ehk esimesel võimalusel. Sest oluline ei ole ju lipu heiskamise täpne aeg vaid lipuheiskamine ise ja sellega väljendatav mõte. Oluline on veel, et lipp oleks puhas ja terve ning lipuvardale või mastile sobiva suurusega.

Gert Uibo
aed
Riigikantsile
sümboolikanõunik

Vaata lisaks Eesti lipu kasutamise Riigikantsile veebilehel
www.valitsus.ee/eestilipp

Ametiisikute majanduslike huvide deklaratsioonid 2011

Deklaratsioonid avaldatakse korrupsioonivastase seaduse § 15 lõike 3 alusel seaduse lisana kinnitatud ametiisiku MHD vormi järgi:

- I. Üldandmed
1. Ees- ja perekonnanimi
2. Isikukood (ei kuulu avaldamisele)
3. Ametikoht
4. Asutus (tööandja)
5. Ametipalga aste ja ametipalk (avaldatakse koos asutusest makstavate lisatasudega)
- II. Andmed vara kohta
6. Kinnisvara (kuni kinnistusraamatusse kandmiseni ka ehitised ja nende osad, deklareeritakse ka pooleliolevad ehitised, ühis- ja kaasomandiks oleva vara puhul näidatakse ametiisiku osa selles): otstarve, asukoha maakond, vald, linn, kinnistuspriirkond, kinnistu number (asukoha aadressi näitamata).
7. Registreeritud autod, vee- ja õhusõidukid: sõiduki liik, mark, väljalaske aasta.
8. Aktsiad, osad ja muud väärt-paberid: eminent, liik, kogus, nimiväärtus, koguväärtus.
9. Pangaarved (pank, arve liik ja nende arv).
- III. Andmed varaliste kohustuste kohta
10. Võlad pankadele ja teistele eraõiguslikele isikutele, kui võla suurus ületab eelmise kuue kuu ametipalga või 3195,58 eurot, kui ametikohal ametipalka ei maksta: võlausaldaja, võlajätk deklareerimise ajal.
11. Muud varalised kohustused, mille suurus ületab deklareerimise ajal eelmise kuue kuu ametipalga või 3195,58 eurot, kui ametikohal ametipalka ei maksta (liisingud, käenduslepingud, hüpoteegid jms).
- IV. Andmed muude tulude kohta
12. Muud regulaarsed tulud (palk ja lisatasud põhitöökohal, kui ametiisikul puudub ametipalk, näidates nende suuruse;

kompensatsioonid, sh nõukogudest saadavad hüvitised, nimetades nõukogu ja näidates hüvitise suuruse; intressid; pensionid; töövõttust ning teadus- ja õppetööst saadavad tasud; autoritasud; muud tulud või tuluallikad, näidates ära, mis liiki tuludega on tegemist) (tulu suurust näitamata).
- V. Andmed maksustatava tulu ja dividenditulu kohta (ei kuulu avaldamisele).
- VI. Andmed abikaasa, vanemate ja laste kohta (ei kuulu avaldamisele).

VÕHMA LINNAVOLIKOGU LIIKMED:

1. Riine Ant. 3. Linnavolikogu liige. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. SEB pank arvelduskonto 1, SEB krediitkaardikonto 1, Swedbank arvelduskonto 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu Võhma Gümnaasiumist.
2. Leida Kuld. 3. Linnavolikogu liige. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. ½ elumaja Võhma linnas. 7. Sõiduauto Žiguli VAZ 20163 1990, sõiduauto Mitsubischi COLT 2007. 8. Ei ole. 9. SEB pank arvelduskonto 1, Swedbank arvelduskonto 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu SA Lõhavere Ravi- ja Hooldekusest, pension.
3. Kersten Kattai. 3. Linnavolikogu liige. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Ei ole. 8. Sampo pank, KOHUSTUSLIK PENSIONIFOND SAMPO PENSION 50; kogus 42,5; nimiväärtus 1,065 EUR; koguväärtus 45,26 EUR. 9. Swedbank arveldusarve 1, Swedbank krediidiarve 1. 10. Swedbank oppelaen 8994,59 EUR. 11. Swedbank, järelmaksuga müügileping, jääk: 8870,63 EUR, kuumakse: 153,18 EUR. 12. Tallinna Ülikool, töötasu ja doktoranditoetus.
4. Hannes Männik. 3. Linnavolikogu liige. 4. Võhma Lin-

navalitsus. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Võhma linnas, maatulundusmaa Torgu vald, Saaremaa. 7. Sõiduauto OPEL VECTRA 1998. 8. Swedbank PENSIONIFOND K3; kogus: 4804,325; nimiväärtus 0,94634 EUR, koguväärtus 4546,52 EUR. 9. Swedbank arveldusarve 1. 10. Swedbank 22556,42 EUR. 11. Ei ole. 12. Töötasu Võhma Gümnaasiumist, töövõtulepingu tasu Võhma Linnavalitsusele.

5. Helve-Kaja Oss. 3. Linnavolikogu liige. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Korter Võhma linnas. 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto 2. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu AS Viljandi Vana-Apteek Võhma haruapteek, pension.

6. Luule Tiirmaa. 3. Linnavolikogu liige. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. SEB pank arveldusarve 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu Võhma Gümnaasiumist, töövõtu-käenduslepingu tasu Riiklikust Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskusest.

7. Ly Udikas. 3. Linnavolikogu liige. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Korter Võhma linnas. 7. Mercedes-Benz 1994, Volkswagen 1993. 8. Ei ole. 9. Swedbank arveldusarve 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu Võhma Gümnaasiumist.

8. Rein Vares. 3. Linnavolikogu liige. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Võhma linnas, korteriomand Võhma linnas, maaüksus Kõo vallas, maaüksus Kõpu vallas. 7. Sõiduauto BMW 1989. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto 1, Sampo Pank arvelduskonto 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. AS Võhma ELKO töötasu, OÜ Kõo Agro rent.

9. Ago Vingissar. 3. Linnavolikogu liige. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Maatulundusmaad Viljandi maakonnas kinnistud nr 2495539,

- 40939, 2958239, 2681639. 7. Ei ole. 8. 402 OÜ Prenton osakut. 9. Swedbank arvelduskonto 1, Nordea pank arvelduskonto 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu OÜ-st Prenton, tasu töö eest AS Võhma ELKO nõukogus.

10. Jaan Voll. 3. Linnavolikogu liige. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Elamumaa (ühisomand) Kõo vallas, korter (ühisomand) Võhma linnas, garaaz (ühisomand) Võhma linnas. 7. Sõiduauto Audi 80 1993. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. FIE ettevõtlustulu.

VÕHMA LINNAVALITSUSE LIIKMED:

1. Aare Järvi. 3. Abilinnapea. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. 1022,59 EUR. 6. Korter Puurmanis, kinnistu Puurmani vallas. 7. Sõiduauto Ford Focus 2003. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto 1, SEB pank arvelduskonto 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Ei ole.

2. Lea Ibrus. 3. Sotsiaalõunik. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. 581,60 EUR. 6. Korter Võhma linnas. 7. Sõiduauto Ford Eskord 1991. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto 1, SEB pank arvelduskonto 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Ei ole.

3. Kaja Notta. 3. Maakorraldaja. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. 428,21 EUR. 6. Ei ole. 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Ei ole.

4. Tiina Ranne. 3. Pearamatupidaja. 4. Võhma Linnavalitsus. 5. 766,94 EUR. 6. 2 korterit, garaaz Võhma linnas. 7. Sõiduauto Opel 1992. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Ei ole.

Siiri Voll
Linnasekretär
MHD hoidmise
komisjoni liige

Kevad-suviseid kilde Võhma muusikakooli laste tegemistest

Suvi on täies hoos ja skooliteemad seljataha jäetud. Siiski on suvel maasikate ja jäätisesöömise, ujumise ning muude vahvate tegemiste kõrval ka mitmeid esinemisi.

Üks oluline sündmus oli mai lõpus toimunud muusikakooli kontsert-aktus. Kuulsime kaunist muusikat, mida esitati klaveril, kitarril, viiulil ja plokkflöödil. Lapsed olid aasta jooksul tublid, õpitulemused head ja väga head. Suur tänu vanematele, kes kõik oma lapsi toetasid ja julgustasid!

Muusikakooli neljanda klassi üleminekuksamid sooritasid edukalt Otmar Liiver, Agnessa Koobas ja Kärt Seil. Nemad saavad jätkata õpinguid vanemas astmes.

Muusikakooli lõpetas Piret Müür, kes läbis üldkultuurilise õppekava täies mahus. Pireti põhipilliks oli klaver (õpetaja Heili Kirsimäe). Peale klaverimängu tegeles Piret palju ka laulmisega ning esindas kooli erinevatel üritustel nii linnas, maakonnas kui vabariigis.

Mais-juunis oli muusikakooli laululastel mitmeid esinemisi oma koolis. Küläs

Võhma Muusikakooli õpilased ja õpetajad. Foto: Siret Müür

käisime ka Pilistvere Hooldekodus, kus laulsime laule ning lugesime luuletusi kodust, emast ja kevadest.

Meie lauljad on lõõnud kaasa mitmes projektis – koos teistega on samuti tore esineda ning saada uusi kogemusi ja toredaid elamusi. Nii laulsid mõned neid kaasa 11. juunil Viljandi Hansapäevade raames toimunud Tulemuusika kontserdil Ugala tiigi kal-

dal. Lauljaid saatis Viljandi Noorte sümfooniaorkester. Samal kontserdil esines ka Tanel Padar.

Päev hiljem astuti solistidena üles. Kuulamas olid sõbrad-tuttavad ning hansapäevade kaupmehed. See oli hubane ning mõnus kontsert, kus erinevad esinejad laulavad pidevalt vahetusid.

Lauljad osalesid kooride ridades nii Viljandi kui Tallinna laulupidudel. Lau-

lupeol saadud elamused on fantastilised.

Käimas on Anu Röömeli uue plaadi salvestused. Mitteid Anu uusi laule esitatakse ka Võhma linna päevadel. Kutsun kõiki kuulama ja kaasa elama!

Head suve kõigile, nii pisikestele kui suurtele muusikaarmastajatele!

Maarika Reimand
Muusikakooli õpetaja

Klaverilaste matkapäev

6. juunil, laste koolivaheaja esimesel päeval, vuras väike bussitais Võhma Muusikakooli lapsi Kilingi-Nõmme poole. Teoks sai ammune soov viia pilli õppimine oma koolimaja ruumidest väheke kaugemale, anda lastele aimu teiste omaealiste klaverimängijate tegemistest ning samas avardada ühtlasi ka nende esinemisvõimalusi. Esimene sõpruskohtumine Võhma Muusikakooli ja Kilingi-Nõmme Muusikakooli klaveriõpilaste vahel toimus Kilingi-Nõmmes.

Kohale jõudes tutvustati Võhma õpilastele koolimaja, räägiti kooli ajaloost, õppimisvõimalustest ja siis oligi aeg näpud soojaks mängida. Toimus väike kontsert, kus esinesid mõlema kooli klaveriõpilased. Võhmakad näitasid väga head pillimängu

taset ja pakkusid suure muusikalise elamuse.

Seejärel, pärast kosutavat lõunasööki näitasid võõrustajad oma kodulinna. Suurt elevust tekitas tutvumine kohaliku päästeteenistuse tööde ja tegemistega, lastele näidati lähemalt tuletõrjemasinaid, oli võimalus ronida kõrgele vaaketorni. Kohalikus kirikus said julgema ja agarama mängida oma lugusid suurel oreil, mis oli tõeliselt vaimustav!

Enne kojuõitu oli väike kringlöömine ja seejärel saigi bussinina pööratud Võhma poole. Et kodutee huvitavam oleks, põikasime sisse ka Tihemetsa mõisa.

Küsid päeva lõpus laste arvamust, kuidas neile meeldis, olid kõik üksmeelselt nõus, et hästi tore oli!

Heili Kirsimäe
Muusikakooli õpetaja

Palju õnne, kallid lõpetajad!

*“Tuult tiibadesse,
aeg on küps,
siis naeris vana vaher.
Ja lisas: „Saagu pikk su lend
siin maa ja taeva vahel!”
(Zahir 2007)*

Õnnitleme teid selle pika tee jooksul, mille te olete läbinud, et jõuda siia, kus te olete!

Ilusat puhkust teile kõigile!

9. klass

1. rida (vasakult): Piret Müür, Gea Rumjantseva, Maarja-Liis Helü, klassijuhataja õp Kairi Ibrus, Hanna Kivila, Triin Lepp, Kristi Vindi. 2. rida (vasakult): Kristi Vendelin, Getter Roosna, Erlend Ohno, Andris Sild, Sergei Gudov, Martin Remmer, Geteri Koov, Tauno Rämson.

3. rida (vasakult): Raido Remmer, Janek Vörk, Raido Vindi, Erki-Henri Meerbach, Robert-Martin Rass.

12. klass

1. rida (vasakult): Maria Gertsjak, Merlin Helstein, Kertu-Lilli Meerbach, klassijuhataja õp Elena Allas, Marlen Klettenberg, Nele Helü. 2. rida (vasakult): Katre Nurk, Kristi Ennemuist, Leanika Lippur, Marten Rohelpuu, Reijo Kiilström, Olavi Koplik.

Fotod: OÜ Pildikompanii

II lillesibulalaat
Võhma Juurikas

17. septembril 10.00 - 19.00
Võhmas, Viljandimaal

Laadal kaubeldakse ainult aia- ja metsasaadustega ning käsitööga.

Esinevad:
Võhma lauljad ja tantsijad
Pilistvere Pillimehed
Võhma näitering Rassijad
Pilistvere noorte näitering
ansambel Trahter

Avatud on õpitoad, käsitöönäitus ning fotonäitus "Võhma abori geen"

Teave: 56 490 784, 43 77 220, 53 457 584
vohmakanarbik@hotmail.ee
Korraldab Võhma aiandusselts Kanarbik

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Kabala 45.
laulu- ja tantsupidu
30. juulil 2011 Kabala laululaval

Kell 12.00 Kabala külapäev
kätelised, tantsulised ja liikuvad tegevustoad kõikidele huvilistele (tegevustubades osalemine sümboolse hinnaga)

17.30 rongkäik
18.00 kontsert
pilet kohapeal 2 eurot, lapsed ja pensionärid 1 euro, eelkooliealised tasuta
Kontserdil astuvad üles koorid, tantsurühmad, orkestrid. Esinejaid siit ja sealt - Kabala küla isetegevuslased, viilistasorkester Kutter ja paljud teised.

21.00 siniman ansambliga
Igihaljas Seitse ja diskori
Sulo Särkineniga

Vana-auto retk Meossaare kabelisse, möisaekursioonid ja mõisakohvik, ponihobu, toitlustaja, tiigrirada.
Lisainfo telefonil 5300 3987

Ettevõtmist toetavad: Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus, Eesti Kultuurkapital, Türi Vallavalitsus, Türi Kultuurimaja, Oisu Rahvamaja, Kabala Rahvamaja, Kabala Kultuuri ja Spordi Selts, Kabala Põhikool, Bauindustrie OÜ.

Nobedate näppude voor Lätis

Kultuurivahetust Läti linna Stende ja Võhma vahel on linnalehe veergudel viimasel ajal kajastatud sagedasti. Ei jää hea lehelugeja ilma ka sel korral, sest juuni keskel osalesid grupp koolilapsi ja viis täiskasvanut Stendes toimunud käsitöölise õppelaagris. Neli päeva Lätis olid tihedalt sisustatud. Alustuseks kohutasid nii meie lapsi kui suuremat rahvast ära lätlaste žestiderohked tutvumismängud. Midagi pole parata, lõunamaa rahval ikka temperamenti rohkem kui meil ... Aga õnneks said nobenäpud tööd juba saabumise õhtul, kui lipuvärvides lõngadest punuti paelu sõpruse kerasse.

Järgmisel hommikul Talsi hotellist lahkudes kõigi näpud juba sügelesid uute käsitöövõtete õppimise soovist. Stende linnavalitsuse majas ootas meid aga midagi vägagi tuttavat. Kõik me oleme koduski grilltikku ja lõnga abil pununud rombikujulisi jõulutärne. Lätlased kaunistavad nendega kodu ka lihavõttepühade ajal ja usuvad nagu eestlasedki selle vidina maagilisse jõusse. Kordamine on tarkuse ema ja nii valmisid kiirevatest lõngadest toredad ehted.

Siis ilmusid töölaudadele kauss ümarate rannakividega, keraamikavärvide ja pintslid. Kõigepealt harjutasime kätt kivimaalis,

peale kosutavat lõunasööki sai igaüks kruusi, mida kaunistama asuti. Küll sai neid kruuse lilledega ja kassidega, oli seal sõnumeid kallile kodule ja maagilisi märke. Kõik valminud „tooted“ lisandusid sealsamas saalis olevale näitusele.

Järgmine päev osutus ülipõnevaks, sest oli täis lõputut punumist. Seekord jagati laagrilised vanuseastmetesse. Lapsed punusid kõlapaelu, täiskasvanud aga asusid askeldama imelike papist nelinurkadega. Papi-tükidega määsamise tulemusena valmis igal isetegijal päeva lõpuks just täpselt selline õlarätt, nagu tegija ise lõngad ritta oli sättinud. Kuid see polnud veel kõik. Aega jätkus ka rehaga kudumiseks ja lätlastele meie käsitöönippide jagamiseks. Kihnu südamepäela punumise õpetus kukkus mõnes mõttes läbi, sest leidsime sama päela õpetuse nende käsitööõpikust. Aga nagu juba eelpool öeldud, on kordamine ja tarkus perekondlikes suhetes. Tekstiilijäädikdest prosside õmblemine, mida juhendasid Heli Lehis ja Ene Kohala, pakkus huvi just kompositsiooni loomise poole pealt.

Kolmandal päeval tegid võõrustajad meile ka suurepärase üllatuse. Lubades näidata värvilisi purskkaeve, viidi meid jalutuskäigule Stende üsna trööstitu välimusega tööstusrajooni. Kus

küll siin need purskkaevud? Lõpuks sisenesime ühte suurde garaaži, mille ukseid sealsamas kinni tõmmati ja meid pimedusse jäeti. Seal need purskkaevud olidki. Täpsemalt makett purskkaevudest, mille valguse-, vee- ja muusikaetendust nägid talsilased 2. juuli õhtul. Meie aga olime esimesed, kellele selle etenduse mini-versiooni näidati. Muljed olid igatahes vapustavad. Eriti kui mõelda, milliseid imesid võib peita üks tavapärane suurem sorti garaažiboks.

Viimane hommik Lätis kulus Talsi linnaekskursioonile, mis küll kahjuks lõppes suure vihmasajus. Veel päiksepaistelisel magajõudsimise ära käia meie eelmise päeva õpetaja Antra kodus. Punapäine tekstiilikunstnik elab nagu Pipi vanas kollases puumajas. Seal näitas ta oma töövahendeid, mis olid üsna sarnased eelmisel päeval kasutatutele, saime ringi vaadata ka pipilikult lõbusas koduaias. Linnamuuseumi külastamise järel kiirustasime juba tugevnevas vihmasajus keraamikatöökotta, kus kõigepealt tutvustati savitöötlemise tehnoloogiat ja siis sai igaüks savi oma kätega voolida. Ega see nii lihtne materjal polnudki, aga varsti kogunes julgetest järjekord ka potikedra taha, et oma

Stende ja Võhma lapsed ümber näituselaua. Foto: Ene Kohala

ja ainulaadne kauss valmis voolida. Savitöö jäigi seekord Lätis viimaseks näpuharjutuseks. Sõitsime taas Stendes, et oma eelmiste päevade looming näituselt kokku korjata, võõrustajatega kingitusi ja kallistusi jagada ja peale õhtusööki koduteele asuda.

Vihmasajus kodu poole sõites oli näha, mida neli päeva Lätis olid teinud. Kui siinkirjutaja ja õpetaja Heli Lehis kudasid igal vabal hetkel niikuinii, siis bussis lahvatanud paelapunumismaania näitas täiesti ilmseid käsitööpõisiku nakkuskoldeid ka meie lastes.

Järgmised taolised käsitööpäevad toimuvad aasta pärast Võhmas. Seni on aega pisikut levitada nii suurte kui väikeste hulgas.

Rehaga kudumine on sama lihtne kui riisumine. Foto: Heli Lehis

Kui artikkel juba valmis oli, küsis Ene Kohala: „Aga kass?“

Jah, ei saa seda lugu lõpetada ilma kassita. Talsi hoteli pärisperemees – kass, kelle nime meil ei õnnestunudki teada saada. Tema astus läbi igast toast ja puhkas jalga igas voodis. Saia ta ei söönud ja sardellid lõi käpaga lillepeenrassse. Aga miks ta olekski pidanud sööma sardelli ja saia?

Marju Roosileht

Keraamikatöökogas oli meie külaskäiku filmimas Talsi televisioon. Foto: Ene Kohala

Esiplaanil punuvad lapsed paelu, taustal on Stende kooli käsitööõpetaja Sanita ja meie Heli ametis õlaräti valmistamisega. Foto: Ene Kohala

Foto: Ene Kohala

Miks ma pean

Küsimusi on lõputult. Tavaliselt ei peeta küsijat rumalaks ja küsimist rumaluseks. Ohuks võib pidada, kui mitte midagi ei küsita. Siis võib see viidata sellele, et mitte millestki ei saada aru või asja vastu pole mingit huvi. Küsimus „miks ma pean?“ võib olla paljudel juhtudel õigustatud ja tihti on sellele ka vastust vaja. Aga päris tihti on ka nii, et sellele küsimusele ei saa vastata keegi väljaspool meid endid.

Kevadel sai koolis traditsiooniliselt kokku lepitud

päev, mil kõik klassid kooli territooriumil kevadisi koristustöid teeksid. Kohustused olid klassiti selgelt piiritletud ja tegemist jagunuks kõige enam paariks tunniks. Enamus klasse said oma toimetamisega väga hästi hakkama (kirjutas sest Ko2likoorengi), aga oli ka tõrvatilku. Need tõrvatilgad ei ilmnenud sel korral esimest korda ja needsamad seda lugu kirjutama ajendasidki.

Päris arvestatav osa gümnaasiumiastme noortest otsisid sel ühistegevu-

se korral lihtsamat teed. Läksid lihtsalt ära ja jätsid oma klassikaaslased vähemuses koristustöödele. Kui hiljem sel teemal räägitud sai, siis võis neilt 17–19-aastastelt noortelt kuulda järgmisi vastuseid: *miks ma pean, mul lähevad tööga riided mustaks, läksin koju aeda koristama, ma koristasin kodus oma toa ära...* Tore, et tuba korda sai. Selleks ei pea ehk siiski koolis koristustööde aega kokku leppima, et tuba koristada. Sellest, et kortermaja noorel polegi suurt muud „tööd“

teha, kui parimal juhul oma tuba koristada, ei taha kohe rääkida. Õige ta on, et töökogemuse saamiseks on võimalused napid. Nüüd ei tahtnud aga sedagi väikest võimalust kasutada.

Neil kordadel, kui teema ka mõne vanemaga jutuks tuli, lisandusid vastused: *miks ta peab, me pidime ära söitma, ta rikub oma riided ära, jne.*

Alati on sellised ettevõtmised ette teada ja sobivad riided on võimalik selga panna või kaasa võtta.

Mis aga väljendub neis vastustes? Igaüks saab neid vastuseid tõlgendada oma kogemuste ja väärtushinnangute najal. Kui noored ei käitu nii, nagu me ette kujutaksime, ütleme-mõtlemele nii: *nad on sellises eas, ajad on sellised, noorus on hukas*. See, et ta hukas ei ole, seda me teame. Eakate inimeste mälestustest teame, et nii on alati öeldud, aga... ikka on elu edasi läinud. Küll aga võiksime mõelda, et kui me niisugusele ennastimetle-

Noored koorilauljad laulupeol

1.–3. juulil toimus Tallinna lauluväljakul XI noorte laulu- ja tantsupidu „Maa ja ilm“, kus oli esindatud ka Võhma. Poiste- ning mudilaskoorid jõudsid Tallinnasse 2. juuli (laupäev) hommikul, kui algasid liigiproovid. Lastekoor oli kohal juba päev enne ning neil oli au olla ka peo avamisel 1. juuli (reedel) õhtul.

Laupäevast sai palav ja tihedalt laulmist täis suvepäev. Kuigi päike kõrvetas vahetpidamata, ei teinud ta siiski ühelegi Võhma lauljatest tõsisemalt liiga. Proovid edukalt läbitud, said koorid lõpuks õõbimiseks mõeldud koolis, Mustamäe Realgümnaasiumis oma asjad lahti pakkida ning õhtu veeta vastavalt oma soovile. Mõned eelistasid koolis puhata, teised käisid linnas ning kasutasid ära võimalust tasuta ühistranspordiga sõita.

Pühapäev algas varase äratusega kell 7.30, sest koorid hakkasid tegema ettevalmistusi rongkäiguks. Kammiti sassimagnetud juuksed sirgu, triigiti särgid ning kohud söödi täis.

Rongkäik kulges läbi linna ning tee äärde oli kogunenud arvukalt inimesi, kes kooridele tervitussõnu hõikavad. Teiste hulgas oli ka president Toomas Hendrik Ilves. Kokku mitmeid tunde kestnud rongkäik lõppes lauluväljakul, kus algas laulupeo viimane kontsert. Pidu kulmineerus ühendkooride lauludega, millest lauljate ning rahva soovil tulid mitmed kordusesitu-

sele. Viimasena lauldud „Talendab mesipuu poole“ ei olnud aga üldse kavaski, see tuli esitusele vaid tänu lauljate algatusele.

Väsinuna, kuid õnnelikuna majutuskoha jõud-

nud võeti oma asjad ning kojusõit võis alata. Umbes südaööks olid kõik kodus ja järjekordne laulupidu oli taas seljataga.

Vaatamata palavatele ilmadele ja pikkadele proovi-

dele olid kõik lauljad tublid ja rõõmsad, jäädes ootama juba järgmist laulupidu!

Fotod: Ege Rass
Piret Pruul

SPORDIST

Tänavune petangihooaeg kogub tuure

Koos ilusa suvega on Kedenenud ka Võhma petankarite tegemised.

Triodele (võistkond: 2 meest + 1 naine) on toimunud kaks etappi.

I etapp:
I – võistkond Prenton (Milla Meltsas, Siim Vingissar, Ago Vingissar)

II – võistkond Oksad (Ilmar Roosioks, Angelika Roosioks, Raivo Ignatov)

III – võistkond Tasuja (Hillar Puskar, Andres Kaur, Raili Pettai)

Neljandaks tuli võistkond Tuuleveski, viiendaks võistkond Vennad, kuuendaks võistkond Üritajad.

II etapp:

I – võistkond Oksad

II – võistkond Vennad (Annika Alliksaar, Rein Alliksaar, Aare Alliksaar)

III – võistkond Prenton

Neljandaks jäi võistkond Tuuleveski.

Pärast kahte etappi juhib võistkond Oksad võistkondade Prenton ja Vennad ees.

Ka individuaalturniiril on peetud kaks etappi viiest.

I etapp:

I – Rein Alliksaar

II – Raivo Ignatov

III – Ivan Ignatov

II etapp:

I – Ilmar Roosioks

II – Raivo Ignatov
III – Hillar Puskar

Kahe etapi järel juhib Raivo Ignatov Ilmar Roosioksa ja Rein Alliksaare ees.

Tänavu proovime käivitada ka koolinoorte võistlusi petangis. See ettevõtmine edeneb küll visalt, aga pisut on progressi juba märgata – osavõtjate hulk on natuke kasvanud. Esimesel etapil oli parem Targo Tiirmaa Sanna Härmi ees. Kiitus Sannale, et sellelgi võistlusel osalejate osas sugudevaheline võrdsus olemas oli. Ka teisel võistlusel oli parim Targo Tiirmaa, järgnesid Rainer Kongas, Erlend Ohno, Jorgen Vösa.

Noortele on ka augustis tulemas võistlusetapp. Peibutuseks on rahalised auhinnad. Jälgige reklaami ja lööge kaasa!

Plaanide järgi jätkub petankaritel tegevust veel kolmeks kuuks. Seega pole tulemuste osas miski veel otsustatud ja kõigil on võimalus võita.

Head harjutamist ning aktiivset osavõttu võistlustest Võhmas ja väljaspool Võhmat!

Mati Tiirmaa
Võhma petangisarja korraldaja

vale, kaaslastest ja kokkulepetest mittehoolivale käitumisele ei reageeri, siis ei saa ka loota, et midagi võiks muutuda.

Tore on rääkida, ka leheveergudel, headest jailusatest asjadest. Millal, kas ja kus aga räägitakse sellest teisest poolest?

Täiskasvanuna on meil kohustus olla eeskujuks, juhtida olulisele tähelepanu, suunata ümbritsevaid mõtlema-arutlema ka neil teemadel, millest pole lihtne rääkida. Kui aga ka ise kasutame oma töös ja tegevuses väljendeid *midagi pole võimalik muuta, inimesed on sellised, miks mina sellega tegelema pean*, siis.... Mis siis? Ei tasu meil teha suuri silmi ja imestada selle üle, et keegi kusagil on pidanud lapsi nagu koeri, keegi kusagil „jalutab“ oma koera laste mänguväljakul, keegi kusagil nopib siira iseenesest mõistetavusega vilju naabri aiamaalt, keegi kusagil peab õllepudeli ujumiskohas katki lööma, keegi kusagil püüab kuritarvitada võimu, keegi kusagil ahistab vaimu.

Kuidas see vanaisa „Nukitsamehe“ filmis ütleski asjade kirjelduse leevenduseks? Ei-ei, see ei olnud meie talus, see oli hoopis kaugemal, ühes teises külas. Kahjuks ei saa öelda, et sellised seigad nagu nimetatud, juhtuvad vaid teistes linnas. Neid inimesi ja seda suhtumist on ka meie linnas.

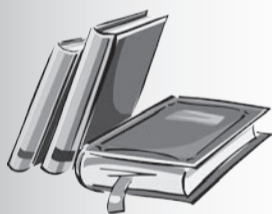
Kirjutades ei heida kellegi ette tema käitumist, mõttemaailma, elutunnetust. Lihtsalt on lootus, et midagi on võimalik muuta. Kui tavaliselt kutsutakse sel kohal üles olema hea, sõbralik, abivalmis, viisakas, kohusetundlik, salliv, siis seekord seda ei tee. Seda võiks ehk juba eeldada. Küll aga kutsun teid üles märkama ja märku andma, huvi tundma ja arutlema, oma arvamust avaldama, hea nõu ja kogemusega suunama.

Ja kui jälle tulevad küsimused „MIKS ma pean“, „miks MA pean“ või „miks ma PEAN“, siis otsige neile esmalt ise vastuseid.

Rõõmu suvest, iseenda mõtetest ja ümbritsevast.

Luule Tiirmaa

Võhma Linnaraamatukogu suvised lahtiolekuajad

Ajavahemikul
13. juunist kuni
21. augustini on raamatukogu:
AVATUD E – R kell 9.00 – 16.00
SULETUD L, P

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Pangabuss peatub:

Võhma
linnaalitsuse juures
kell 10.00–12.00
Kabala
rahvamaja juures
kell 13.00–14.00

Suure-Jaani
Konsumi kaupluse parklas
kell 14.15–17.15

III kvartalis
4. ja 18. juuli
1. ja 15. ja 29. august
12. ja 26. september

III kvartalis
11. ja 25. juuli
8. ja 22. august
5. ja 19. september

Bussis saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sulareha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, sõlmida hoiuseid ja muid erinevaid lepinguid.

Tutvuge pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega
www.swedbank.ee. Lisafot pangabussi teenuste kellaagade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

Põltsamaa Jõe XXXVII suvemängud 13. augustil 2011 Põltsamaa linnas

AJAKAVA

9.45	Mängude avamine	kunstmuruväljak
10.00	Rannavõrkpall paaridele (N ja M)	rand
10.00	Rannavõrkpall kolmikutele (veteranid)	rand
10.00	Petank kolmikutele	jäähokiväljak
10.00	Korvpall (N ja M)	Felixhall
10.00	Heitejännid ja paigalt kaugushüpe (T ja P)	
10.00	Tennis (N ja M)	tenniseväljak
10.30	Juhtide võistlus	kunstmuruväljak
11.30	Jalgball poistele	kunstmuruväljak
11.30	Rahvastepall tüdrukutele	Põltsamaa ÜG
12.00	Heitejännid ja paigalt kaugushüpe (N ja M)	
12.00	Rannavõrkpall (noored)	rand
12.00	Soome kurn	jäähokiväljak
12.30	Jalgrattakross	Kuningamäe terviserada
13.00	Korvpall (poisid)	Felixhall
13.00	Kanuu sõit paaridele N ja M	rand
13.30	Ujumine paaridele N ja M	rand

Head Võhma spordihuvilised! Soovin, et osaleksite ülaltoodud võistlustel. Kahjuks suur osa Võhma aktiivsetest kodanikest osaleb samal ajal Lätis Stende linna päevadel ning seega ei toimu organiseeritud minekut Põltsamaale. Sellegi poolest on spordihuvilistel õigus neil mängudel osaleda. Soovin teile julget pealehakkamist ja tublisid tulemusi neil mängudel.

Aare Järvik, SK Võhma

